

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Gramática comparada: a lingua española e a lingua de signos española		Código	613436010
Titulación	Mestrado Universitario en Lingüística e as súas Aplicacións			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma				
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento				
Coordinación			Correo electrónico	
Profesorado			Correo electrónico	
Web				
Descrición xeral	Esta materia se ocupa de presentar al estudante un estudo gramatical comparativo entre una lingua oral, la lingua española, y una lingua visual, la lingua de signos española.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	O alumnado coñecerá e será capaz de aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística.
A2	O alumnado coñecerá as correntes actuais da lingüística.
A3	O alumnado coñecerá as correntes actuais da lingüística aplicada.
A4	O alumnado será capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos á práctica.
A5	O alumnado adquirirá habilidades necesarias para analizar e investigar os mecanismos dos procesos de comunicación.
A6	O alumnado dominará aspectos teóricos e prácticos da investigación gramatical.
A9	O alumnado dominará aspectos teóricos e prácticos relacionados coa investigación en lingua de signos.
A12	O alumnado coñecerá e valorará a diversidade lingüística e cultural.
B1	O alumnado desenvolverá habilidades cognitivas avanzadas (capacidade de síntese, análise e pensamento crítico) relacionadas co desenvolvemento e a creación dun perfil investigador.
B2	O alumnado será capaz de integrar coñecementos de campos de estudo diversos.
B5	O alumnado adquirirá capacidade para concibir e deseñar proxectos de investigación con rigor académico.
B6	O alumnado desenvolverá habilidades de xestión da información para propósitos académicos e de investigación (identificación e acceso a bibliografía, utilización apropiada de recursos e equipamentos, utilización de tecnoloxía para rexistrar datos, manexo de bases de datos, etc.).
B7	O alumnado adquirirá capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B8	O alumnado será capaz de comunicar oralmente e por escrito con claridade os coñecementos teóricos e aplicados do campo de estudo tanto a audiencias expertas como non expertas.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
1. Lograr un adecuado coñecemento dos fundamentos lingüísticos.		AI2	BI2
		AI3	
2. Mostrar aos alumnos o funcionamento e as diferencias entre dúas linguas que teñen modalidades de transmisión diferentes (auditivo-oral e viso-xestual)		AI5	BI1
		AI9	
3. Traballar coas gramáticas das linguas orais e das linguas de signos, sobre todo do español e da LSE, para comprender a estrutura gramatical das linguas.		AI1	BI1
		AI6	BI5

4. Facer unha análise comparativa das gramáticas (ou ben de aspectos específicos) da lingua española e da lingua de signos española.	AI4 AI9 AI12	BI6 BI7 BI8
--	--------------------	-------------------

Contidos	
Temas	Subtemas
1. O medio da linguaxe	1.1. A linguaxe oral 1.2. A linguaxe signada 1.3. A linguaxe escrita
2. As concepcións monocanal e multicanal da linguaxe nas teorías lingüísticas.	2.1. A concepción monocanal da linguaxe: a lingüística estrutural. 2.2. A concepción multicanal da linguaxe: a lingüística cognitiva.
3. Métodos para a análise lingüística das linguas de signos.	¿Qué condicionantes hai que ter en conta para estudar e analizar unha lingua signada?
4. A estrutura gramatical das linguas.	4.1. A lingua española 4.2. A lingua de signos española
5. Análise gramatical comparativa da lingua española e a LSE.	5.1. Análise morfolóxica 5.2. Análise sintáctica

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais		1	2	3
Presentación oral		2	20	22
Aprendizaxe colaborativa		2	8	10
Lecturas		0	18	18
Sesión maxistral		10	10	20
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Con esta actividade preténdese introducir aos alumnos no coñecemento das linguas de signos, xa que normalmente non teñen nocións destas linguas, sobre todo dende un punto de vista lingüístico.
Presentación oral	Os alumnos escollerán un aspecto gramatical que sexa do seu interese e farán unha análise comparativa que presentarán en clase, de xeito oral, con apoio visual, diante dos seus compañeiros
Aprendizaxe colaborativa	Faranse lecturas comentadas de diferentes traballos lingüísticos e análise de aspectos gramaticais.
Lecturas	Os alumnos terán que facer algunhas lecturas relacionadas co tema do curso fóra da aula.
Sesión maxistral	As horas destinadas ás sesións maxistras centraranse na explicación dos contidos teóricos da materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Presentación oral Lecturas	Pretendemos que o alumno aproveite estas horas para: 1. Expoñer as súas ideas sobre a materia e sobre a súa docencia. 2. Preguntar as dúbidas que lle ocasionen as lecturas feitas. 3. Traballar, xunto co profesor, na estruturación, secuenciación e contido dos seus traballos e da súa exposición.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Presentación oral		Valorarase a análise dun aspecto gramatical de feito comparativo e a exposición oral que se faga na aula para presentalo.	50
Aprendizaxe colaborativa		Valorarase a análise das leituras especializadas en contidos da materia e o debate sobre as mesmas na aula, a aportación de ideas, etc.	20
Lecturas		Valorarase a realización das leituras propostas pola profesora e a entrega de prácticas derivadas das mesmas.	20
Sesión maxistral		Valorarase a participación activa na aula tanto no intercambio de coñecementos coma na explicación de aspectos da materia.	10

Observacións avaliación

Na segunda convocatoria, os alumnos terán que facer un traballo no que fagan unha análise comparativa dun aspecto gramatical entre a lingua española e a lingua de signos española.

Fontes de información

Bibliografía básica	Bibliografía básica Bosque, Ignacio & Violeta Demonte (eds.) (1999): Gramática descriptiva de la lengua española, 3 volúmenes, Madrid, Espasa Calpe. Gómez Torrego, Leonardo (2009, 9ª ed., corr. y aum.): Gramática didáctica del español, Madrid, SM. Herrero Blanco, Ángel (2009): Gramática didáctica de la lengua de signos española (LSE), Madrid, SM. Real Academia Española / Asociación de academias de la lengua española (2009): Nueva gramática de la lengua española (2 vols.), Madrid, Espasa libros. Rodríguez González, Mª Ángeles (1992): Lenguaje de Signos, Barcelona, Confederación Nacional de Sordos de España/Fundación ONCE. Lecturas Cabeza Pereiro, Carmen y Ana Mª Fernández Soneira: ¿La concepción multicanal del lenguaje y las teorías lingüísticas: Estructuralismo y Gramática Cognitiva?, en Báez Montero, Inmaculada C. & Rosa Pérez Rodríguez (eds.): Romeral: Estudios filológicos en homenaje a José Antonio Fernández Romero, Vigo, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Vigo, pp. 71-89. Chapa, Carmen (2001): ¿La estructura lingüística de la LSE?, en Signolingüística. Introducción a la lingüística de la LSE, Valencia, Fundación FESORD C.V., 209-290. Herrero Blanco, Ángel (2009): ¿¿Qué tipo de lengua es la LSE??, en Gramática didáctica de la lengua de signos española (LSE), Madrid, SM, pp. 97-130. Marrero Aguiar, Victoria & Pilar Ruiz Palacios (2009): ¿El medio del lenguaje?, en Escandell Vidal, Victoria (coord.): El lenguaje humano, Madrid, Editorial Universitaria Ramón Areces, pp. 63-82.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

A lingua de signos na comunidade xorda: o que o lingüista ten que saber/613436011

Características específicas da investigación en linguas de signos/613436013

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías